

ESAS NO : 2017/9812

KARAR NO : 2018/5461

**TÜRK MİLLETİ ADINA
YARGITAY İLAMI**

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : BOZÜYÜK 2. ASLİYE HUKUK (TÜKETİCİ) MAHKEMESİ

TARİHİ : 10/11/2015

NUMARASI : 2015/553-2015/445

DAVACI : T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. VEK.AV.HASAN ÖZDEMİR

DAVALI : MUSA KALKAN VEK.AV.OĞUZHAN DAYAR

Taraflar arasındaki tüketici sorunları hakem heyeti kararının iptali davasının mahkemece yapılan yargılaması sonucunda, davanın reddine yönelik olarak verilen ve Yargıtayca incelenmeksizin kesinleşmiş bulunan 10.11.2015 tarih ve 2015/553 E.-2015/445 K. sayılı kararın yürürlükteki hukuka aykırılığı olduğundan bahisle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 03.10.2016 gün ve 2016/283038 sayılı yazısıyla kanun yararına temyiz yoluna başvurulmakla, dosya incelendi gereği konuşulup düşünüldü.

YARGITAY KARARI

Davacı, davalının banka nezdinde tüketici kredisi kullandığını; bankaca, banka dosya masrafı, komisyon ücreti, kredi kullandırma ücreti, vs. ücretler adı altında faiz dışı gelir elde ettiğini, yapılan kesintilerin haksız şart niteliğinde olduğunu ileri sürerek tüketici sorunları hakem heyetine müracaat ettiğini, hakem heyeti tarafından talebin kabulüne ve toplam 275TL'nin davalı tüketiciye iadesine karar verildiğini belirterek, tüketici sorunları hakem heyeti kararının iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

Mahkemece; davanın reddine karar verilmiş olup, karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Dava, davalının kullanmış olduğu tüketici kredi sözleşmesi uyarınca ödenen banka dosya masrafının davacı bankadan tahsiline yönelik tüketici sorunları hakem heyeti kararına itiraz davasıdır.

Burada çözümlenmesi gereken uyumsuzluk; davalının, dava dışı Yapı Kredi Bankası ile yapmış olduğu tüketici kredi sözleşmesi uyarınca ödemiş olduğu komisyon ücretinin, sözleşmenin tarafı olmayan davacı bankadan tahsilinin olanaklı olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

Öncelikle taraf sıfatı (husumet) kavramını açıklamakta fayda bulunmaktadır.

Taraf sıfatı (husumet), maddi hukuka göre belirlenen, bir subjektif hakkı dava etme yetkisini ya da bir subjektif hakkın davalı olarak talep edilebilme yetkisini gösteren bir kavramdır. Dava şartı olan taraf ehliyeti, dava ehliyeti ve davayı takip yetkisi, davanın taraflarının kişilikleriyle ilgili olduğu halde, taraf sıfatı dava konusu subjektif hakka ilişkindir.

Davacı tarafta yer alan taraf için aktif dava sıfatı, davalı tarafta yer alan taraf için pasif taraf sıfatından söz edilebilir. Uygulamada, "sıfat" yerine "husumet" terimi de kullanılmaktadır. Sıfat dava şartı olmayıp, itirazdır. Çünkü bir kimsenin hak sahibi veya borçlu olup olmadığı davanın esasına girildikten sonra tespit edilebilir. Bu durumda ise dava esastan ret veya kabul edilir. Oysa, dava şartları davanın esasına girilmesini engelleyen niteliktedir. Ancak sıfat bir itiraz olduğundan, hâkim diğer itirazlar gibi taraf sıfatını da dava dosyasından anlayabildiği sürece kendiliğinden nazara alır. Sıfat, davada taraflardan birinin davaya konu subjektif dava hakkının bulunup bulunmadığı ile ilgili bir husustur. Tarafların sıfatının yargılama sonuna kadar devam etmesi zorunludur. Bu husus mahkemece re'sen gözönünde bulundurulmalıdır.

Bir davada, taraflardan birinin, davacı ya da davalı sıfatının (aktif ya da pasif husumet ehliyetinin) olmadığı belirlenirse, artık bu davanın esasının çözümüne girilmeden, davanın husumet yokluğundan reddi gerekir. Bir kişinin belli bir davada davacı ya da davalı sıfatını haiz olup olmadığı şeklinde nitelendirilen husumetin, ileri sürülme zamanı yasa ile kabul edilen bir ilk itiraz olmadığı gibi, davalı tarafından ileri sürülmesi gerekli bir def'i de değildir. Davanın her aşamasında ileri sürülmesi mümkün veya mahkemece vâkıf olduğu takdirde re'sen nazara alınması gerekli hukuki bir durumdur (KURU Baki, Hukuk Muhakemeleri Usulü, C.I., İstanbul 2001, s. 1157 vd.).

Bu ilkelere göre somut olaya bakıldığında; dosyaya sunulan belgelerden davalı, dava dışı Yapı Kredi Bankası'ndan kullanmış olduğu kredi nedeniyle 275 TL komisyon ücreti ödemiş, ödemiş olduğu bu komisyon ücretinin iadesi için tüketici sorunları hakem heyetine müracaat etmiş, hakem heyeti tarafından talebin kabulü ile toplam 275 TL'nin davacı bankadan (Yapı Kredi bankası aleyhine değil davacı banka aleyhine karar verilmiştir) alınarak davalı tüketiciye iadesine karar verilmiştir. Bilahare davacı banka tarafından, davalı tüketici ile tüketici kredisi kullanımına ilişkin herhangi bir sözleşmesel ilişkinin bulunmadığı bu bağlamda tüketici hakem heyeti tarafından aleyhlerine karar verilmesinin uygun olmadığından bahisle eldeki dava açılmış ve mahkemece yapılan yargılama neticesinde davanın reddine karar verildiği anlaşılmaktadır.

Hal böyle olunca; mahkemece, davalı tüketici ile davacı banka arasında tüketici kredi sözleşmesi imzalanmadığından bu kapsamda ödenmiş bir komisyon ücreti de bulunmadığından tüketici sorunları hakem heyeti kararının husumet yokluğundan (davacı bankaya husumet tevcihi uygun olmadığından) iptaline karar verilmesi gerekirken, davanın reddi yönünde hüküm tesisi usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın HMK'nın 363/1. maddesine dayalı Kanun yararına temyiz isteğinin kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA**, gereği yapılmak üzere kararın bir örneğinin ve dosyanın Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 18.05.2018 gününde oybirliği ile karar verildi.

Yargıtay 8. Hukuk Dairesinden:

ESAS NO : 2018/9579

KARAR NO : 2018/12418

TÜRK MİLLETİ ADINA YARGITAY İLAMI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ : Manavgat Sulh Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 30.12.2014

NUMARASI : 2013/313-2014/1362

DAVACILAR : Hüseyin Şen vd.

DAVALI : Hasımsız

DAVA TÜRÜ : Gaiplik Kararı Verilmesi

Taraflar arasında görülen ve yukarıda açıklanan davada yapılan yargılama sonunda Mahkemece, davanın kabulüne karar verilmiş olup hükmün Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından temyiz edilmesi üzerine, Dairece dosya incelendi, gereği düşünüldü.

KARAR

Davacılar Hüseyin Şen, Musa Şen, Gürsel Şen ve Osman Şen vekilleri Avukat İsa Özyiğit tarafından açılan davada, 1944 doğumlu Cemile Şen'in 40-50 yıl kadar ortadan kaybolduğu ve tüm aramalara rağmen kendisinden haber alınmadığı belirtilerek gaipliğine karar verilmesinin istenildiği, yapılan yargılama sonucunda davanın kabulüne karar verildiği anlaşılmaktadır.

4721 sayılı Türk Medenî Kanununun 32. maddesinde; "Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınmayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verebilir" hükmü yer almaktadır.

Bu hüküm uyarınca gaiplik kararının verilebilmesi için, kendisinden uzun zamandan beri haber alınmayan bir kimsenin, ancak ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa gaipliğine karar verilebilecektir. Mahkemece, gaipliğine karar verilmesi istenilen Cemile Şen'den 40-50 yıldır haber alınmadığı tespiti yapılmış ise de bu kişinin ölümü hakkında kuvvetli olasılığın varlığı kanıtlanmamıştır.

Mahkemece Türk Medenî Kanununun 32. maddesinde öngörülen "ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa" koşulunu dikkate alınmaksızın adı geçenin gaipliğine ilişkin hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.

SONUÇ: Bu itibarla yukarıda açıklanan nedenlerle C.Başsavcılığımın temyiz itirazlarının kabulü ile hükmün HUMK'nun 427. maddesi gereğince sonuca etkili olmamak kaydıyla kanun yararına **BOZULMASINA** ve gereği yapılmak üzere kararın bir örneği ile dosyanın Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, HUMK'nun 440/III-1, 2, 3 ve 4. bentleri gereğince ilama karşı karar düzeltme yolu kapalı bulunduğuna, 10.05.2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

ESAS NO : 2016/9044

KARAR NO: 2018/1620

Y A R G I T A Y İ L A M I

MAHKEMESİ : Gelibolu Sulh Hukuk Mahkemesi

TARİHİ : 16/06/2015

NUMARASI : 2014/473-2015/333

DAVACI : Ayşe Sözer

DAVALI : Türkay Eceli

Davacı vekili tarafından, davalı aleyhine 16.10.2014 gününde verilen dilekçe ile tazminat talebi üzerine yapılan duruşma sonunda; davanın kabulüne dair verilen 16.06.2015 günlü miktar itibariyle kesin hüküm Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının 09.03.2016 gün ve 2016/81973 sayılı tebliğnamesi ile HUMK'nın 427/6. maddesi gereğince Kanun yararına bozulması istenilmiş olmakla dosya ve içerisindeki bütün kağıtlar incelenerek gereği düşünüldü:

K A R A R

Dava, komşuluk hukukundan kaynaklanan tazminat isteğine ilişkindir.

Davacı vekili, müvekkilinin 13 parsel sayılı taşınmazın, davalının 14 parsel sayılı taşınmazın maliki olduğunu, davalının taşınmazında çıkan yangının söndürülmesi sırasında davacı taşınmazının zarar gördüğünü ileri sürerek fazlaya ilişkin talep haklarını saklı tutarak 2.000 TL maddi zararın tazminini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, davanın kabulü ile davacı lehine 2.000,00 TL tazminata hükmedilmiş ise de Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 16.11.2011 tarihli 2011/14779 Esas 2011/17856 Karar sayılı ilamı ile diğer temyiz itirazlarının reddine karar verilerek zarar miktarı 21.06.2005 tarihli raporda 1.075,00 TL, 30.01.2006 tarihli raporda ise 1.461,00 TL olduğu belirtildiği halde bu miktarlarla ilgisiz şekilde 2.000,00 TL tazminata hükmolunması 1086 sayılı HUMK'nun 388. maddesine aykırılık teşkil edeceğinden karar bozulmuştur.

Mahkemece bozma ilamına uyularak zamanaşımı nedeniyle davanın reddine dair verilen karar, davacı vekilinin temyizi üzerine Dairemizin 19.02.2014 tarihli, 2013/14690 Esas, 2014/2164 Karar sayılı ilamıyla; "Mahkemece bozma ilamına uyulmasına rağmen bozma ilamının gereği yerine getirilmemiştir. Mahkemece ilk verilen hükümde davalının zamanaşımı defii kabul edilmemiş davalı vekilinin temyizi üzerine Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin

bozma ilamında da davalının diğer temyiz itirazları reddedilerek sadece tazminat miktarının belirlenmesi yönünden karar bozulmuş olduğundan davalının zamanaşımı definin kabul edilmemesi yönünden davacı yararına usuli kazanılmış hak doğmuştur. Bu durum karşısında mahkemece Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin bozma ilamı doğrultusunda araştırma ve inceleme yapılarak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken belirtilen husus gözetilmeden yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiş, bu sebeple kararın bozulması gerekmiştir.” gerekçesiyle bozulmuştur.

Bozmaya uyularak yapılan yargılama sonucunda mahkemece, dava ve talebin kabulü ile davacının fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 1.075 TL alacağın davalıdan alınarak davacıya verilmesine karar verilmiştir.

Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının, 09.03.2016 tarihli, 2016/81973 sayılı tebliğnamesi ile süresinde temyiz edilmeyen ve verildiği anda kesinleşmiş bulunan hükmün HUMK'nın 427/6. maddesi uyarınca kanun yararına bozulmasını istemiştir.

6100 sayılı HMK'nun “Hüküm, hükmün verilmesi ve tefhimi” başlıklı 294. maddesinde açıklandığı üzere mahkeme, usule veya esasa ilişkin bir nihai kararla davayı sona erdirir. Yargılama sonunda uyuşmazlığın esası hakkında verilen nihai karar, hükümdür. Hüküm, yargılamanın sona erdiği duruşmada verilir ve tefhim olunur.

Aynı yasanın “Hükümün kapsamı” başlıklı 297. maddesi gereğince hükmün sonuç kısmında, gerekçeye ait herhangi bir söz tekrar edilmeksizin, taleplerden her biri hakkında verilen hükümlerle, taraflara yüklenen borç ve tanınan hakların, sıra numarası altında; açık, şüphe ve tereddüt uyandırmayacak şekilde gösterilmesi gereklidir.

“Hükümün yazılması” başlıklı 298. maddesi gereğince de gerekçeli karar, tefhim edilen hüküm sonucuna aykırı olamaz.

Kanun yararına temyiz edilen gerekçeli kararın tefhim edilen hüküm sonucuna aykırı olduğu görülmüştür.

10.4.1992 tarihli ve 1991/7-1992/4 sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu Kararında kısa kararla gerekçeli kararın çelişkili bulunmasının bozma nedeni oluşturacağına değinilmiştir.

Somut olayda; 2000 TL'lik maddi zararın tazmini isteğiyle açılan davada mahkemece kısa kararda davanın kabulüne karar verildiği halde, gerekçeli kararın hüküm sonucunda davanın kısmen kabul edilerek 1.075 TL tazminata hükmedilmesi çelişkiye neden olmuştur.

Bu itibarla gerekçeli karar ile tefhim edilen kısa kararın çelişkili olması nedeniyle Cumhuriyet Başsavcılığının Adalet Bakanlığının gösterdiği lüzum üzerine kanun yararına bozma isteğinin kabulü ile kararın bozulması gerekmiştir.

SONUÇ: Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının HUMK'nın 427/6. maddesine dayalı Kanun yararına bozma isteğinin açıklanan nedenlerle kabulü ile hükmün sonuca etkili olmamak üzere BOZULMASINA, bozma ilamı ve ekindeki dosyanın gereği yapılmak üzere Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmesine, 05.03.2018 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Y A R G I T A Y   K A R A R I

ESAS NO : 2017/5506

KARAR NO : 2018/508

MAHKEMESİ : Ankara 6. Tüketici Mahkemesi
TARİHİ : 12/04/2016
NUMARASI : 2016/189-2016/524
DAVACISI : Ömer Enes vek. Av. Faruk Enes
DAVALISI : Finansbank A.Ş. vek. Av. Gamze Koranel

Taraflar arasındaki menfi tespit davasının yapılan yargılaması sonunda ilamda yazılı nedenlerden dolayı davanın usulden reddine yönelik olarak verilen hükmün T.C. Adalet Bakanlığı tarafından kanun yararına bozulması istenilmekle, incelemenin evrak üzerinde yapılmasına karar verildikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü.

- K A R A R -

Davacı vekili, davalı banka tarafından davacı aleyhine kredi kartı borcu için başlatılan takipte talep edilen temerrüt faizinin (takip öncesi ve takip sonrası işletilen) kanuna aykırı olduğunu iddia ederek, bu aykırılığın ve kanuna uygun faiz oranının tespitini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili, davanın görevli mahkemede açılmadığını, davacının davalı ile ticari kredi imzaladığını, davacının faiz oranlarının hukuka aykırı olduğu yönündeki iddiasının yerinde olmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, dava konusu edilen parasal değerın 900,76 TL olduğu, bu uyuşmazlığın görülme yerinin davacı tüketicinin yerleşim yeri (veya tercihe göre tüketici işleminin yapıldığı yer) İlçe Hakem Heyeti olduğu, mahkemenin somut uyuşmazlıkta görevli olmadığı gerekçesiyle davanın usulden reddine kesin olarak karar verilmiştir.

Somut olayda uyuşmazlık menfi tespit istemine ilişkindir. Böyle bir uyuşmazlığın yargı organlarının niteliklerine ve sıfatlarına sahip olmayan tüketici hakem heyetlerince çözüme kavuşturulması mümkün değildir. Mahkemece somut olaydaki uyuşmazlığın niteliğine ilişkin belgeler celbedilerek, uyuşmazlığın niteliğine göre görevli olunması halinde yargılamaya devam edilerek esas hakkında bir hüküm kurulması, görevli olunmaması halinde ise uyuşmazlığın niteliğine uygun mahkemeye dosyanın gönderilmesi için görevsizlik nedeniyle davanın usulden reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı şekilde uyuşmazlığın çözümünde ilçe hakem heyetinin görevli olduğundan bahisle davanın usulden reddine karar verilmesi doğru görülmemiş, bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle T.C. Adalet Bakanlığı'nın 22.02.2017 gün, 39152028-153.01-1132-2016-E. 321/3275 sayılı kanun yararına bozma talebinin kabulü ile HMK'nın 363/2. maddesi gereğince hükmün, hukuki sonuçları kalkmamak koşulu ile kanun yararına BOZULMASINA, aynı yasanın 363/son maddesi hükmü uyarınca kararın bir örneğinin Resmi Gazete'de yayımlanmak üzere Adalet Bakanlığı'na gönderilmesine, 08/02/2018 gününde oybirliğiyle karar verildi.